

فصل ششم: ادبیات جهان

بازگردانی دو بیت آغاز فصل

ای جوانان ایرانی، قسم می خورم که جان من و شما به هم گره خورده است و من مانند چراغی در خیابان-
های شما می سوزم و راه را نمایان می سازم.

ای انسان های خاکی، گرداگرد من که آتش عشقی از نیاکان و پدران شما در سینه دارم؛ جمع شوید.

علامه محمد اقبال لاهوری، شاعر پاکستانی

درس شانزدهم: آرزو (پایه نهم)

واژگان جدید

غرّه: عزّ:

تاریخ ادبیات

ملک الشعرای بهار: ویکتور هوگو:

دانش زبانی: واژسازی

۱. ساده: واژه‌هایی که فقط از یک جزء معنی دار ساخته شده‌اند. مانند: جنگل، صحرا و ...
۲. مشتق: واژه‌هایی که حداکثر یک جزء معنی دار و حداقل یک «وند» دارند. مانند: جنگلیانی، باغبانی، درختچه و ...
۳. مرکب: واژه‌هایی که حداقل از دو جزء بامعنی درست شده‌اند. مانند: کتابخانه، خوشحال، خبرنگار و ...
۴. مشتق-مرکب: واژه‌هایی که حداقل دو جزء معنی دار و حداقل یک «وند» دارند. مانند: سربازی، دریانوردی، سربازگیری، جست‌وجو، دانش‌آموز و ...

نکته: به اجزای بی معنی اما معناساز که می توان به کمک آن ها واژه سازی کرد، «وند» گفته می شود. وندها در زبان فارسی به سه دسته تقسیم می شوند.

پیشوند: با+ادب=بادب بی+سواد=بی سواد نا+دان= نادان در+آمد=درآمد

پسوند: باغ+چه=باغچه ورزش+ی=ورزشی گل+دان=گلدان شور+ه=شوره

میانوند: سر+تا+سر=سرتاسر جست+و+جو=جست و جو دان+ش+آموز=دانش آموز

تکالیف

۱. متن درس را با دقت بخوانید و خودارزیابی های صفحه ۱۲۱ را پاسخ دهید.

۲. فعالیت های نوشتنی صفحه ۱۲۲ را پاسخ دهید.